

SN. GENEL MÜDÜR VE SERMAYE PİYASALARI YÖNETİCİLERİNİN DİKKATLERİNE,

Genel Mektup: 840

İstanbul, 08 / 08 / 2005

(Krediler ve Borsa Para Piyasası Müdürlüğü)

Değerli Üyemiz,

KONU :Ödünç Pay Senedi Piyasası ve Verilecek Eğitimler Hk.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri:V, No:65 sayılı Tebliğinin 4.maddesinde verilen görev üzerine Bankamız bünyesinde yer alacak olan “Ödünç Pay Senedi Piyasası” (ÖPSP) ile ilgili çalışmalar tamamlanma aşamasına gelmiştir.

ÖPSP; Takasbank'ca saptanan ve SPK'nca onaylanan tür ve miktarda teminat tesis ederek belirli bir dönem için Pay Senedi ve Borsa Yatırım Fonu Katılma Belgesi ödünç almak isteyen Aracı Kuruluşların taleplerinin, portföylerine getiri sağlamak amacıyla Pay Senedi ve Borsa Yatırım Fonu Katılma Belgesi ödünç vermek ve vade sonunda bunları mislen geri almak isteyen Aracı Kuruluşların teklifleri ile karşılaştığı organize piyasa olarak tanımlanmaktadır. Takasbank, Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri hakkındaki Seri:5, 65 No.lu Tebliğ'in 4.maddesinde verilen yetki, ilgili Yönetmelik ve esaslar çerçevesinde alınan teminatlarla takasın sonlanmasına aracılık eden ve Piyasa'yı işleten kurum olarak ÖPSP içinde yer alacaktır.

ÖPSP'de, SPK'ca Seri:5, 65 No.lu Tebliğ kapsamına giren ödünç işlemlerini yapmaları yasaklananlar dışındaki Aracı Kuruluşlar işlem yapabileceklerdir. PİYASA'da işlem yapacak Aracı Kuruluşların; “Ödünç Pay Senedi Piyasası Taahhütnamesi”ni imzalamaları ve **Temsilcilerini** bildirmeleri gerekmektedir. Aracı Kuruluşların, kendileri veya müşterileri adına Piyasa'da; emir vermeleri, verilmiş emirleri iyileştirmeleri ve vadesi gelen borçlarını kapatmaları temsilcileri vasıtası ile olabilecektir.

Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri hakkındaki Seri:5, 65 No.lu Tebliğ'de yer alan ödünç işlemlerine konu olabilecek Pay Senetleri ve Borsa Yatırım Fonları Katılma Belgeleri ÖPSP'de de işlemlere konu edilecek ve ödünce konu kıymetin piyasa değeri, bir gün önceki son seansta oluşan ağırlıklı ortalama fiyat ile ödünce konu kıymet adedinin çarpımı sonucu elde edilecektir.

Başlangıç için verilecek emirlerin vadesinin, **1 haftaya kadar her gün ve 14 gün** olması planlanan ÖPSP'de, emir komisyon adımları % **0.05 (onbinde beş)** ve katları olacak ve

işlemler aynı gün valörlü, saat **09:30-12:00** ve **13:30-16:00** olmak üzere **2 seansta** gerçekleştirilecektir.

ÖPSP’de; nakit, devlet tahvili, hazine bonusu, pay senedi, yatırım fonu ve borsa yatırım fonu katılma belgeleri, teminat mektubu, altın ve SPK’nca uygun görülecek diğer teminat türlerinin teminat olarak kabul edilecek ve tüm teminatlar sisteme Aracı Kuruluşun **müşterileri (gerçek veya tüzel kişi müşteri/portföy/fon/yatırım ortaklıkları)** detayı ile tanımlanacak ve risk/teminat kontrolleri yine müşteri detayı ile yapılacaktır.

Teminatların türlerine göre belirlenmiş katsayılar ile çarpılıp, işlemlerin devam ettiği her gün mümkün olan en güncel fiyatlar ile değerlendirileceği sistemde, başlangıç ve margin call teminat oranları saptanacaktır.

Emirler, Aracı Kuruluşların ofislerinde bulunan Takasbank terminalleri vasıtası ile ÖPSP’ye iletilecek olup, herbir emre; kıymet kodu, kıymet grubu, adedi, komisyon oranı, vadesi, emir tipi ile emrin ait olduğu müşteri no.su veya kodu (yatırım fonu veya ortaklığı olması durumunda) yazılacak ve bu şekilde emir girildiğinde sistem tarafından **“emir numarası”** verilecek, temsilci girdiği emirle ilgili yapmak istediği değişikliklerde sistem tarafından verilen bu numarayı kullanacaktır. Teklif emri verildiği anda, emre konu kıymetin adedi, aracı kuruluşun emri veren müşterisinin; MKK nezdindeki **serbest alt hesabından, ÖPSP alt hesabına** virmanlanacaktır. Talep emrinin sisteme girilebilmesi için ise, emri veren müşterinin yeterli teminatının bulunması gerekecektir.

ÖPSP’de; girildiği seans içinde geçerli olan ancak gerçekleşmeyen kısmı girildiği seans sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilen **“Seanslık Emir”**, sadece ilk seansta girilebilen ve birinci seans bittiğinde silinmeyip, ikinci seans sonunda gerçekleşmeyen kısmının otomatik olarak iptal edildiği **“Günlük Emir”**, girildiği anda işlem olmazsa tamamının, kısmen işlem gördüğü durumda ise gerçekleşmeyen kısmının pasif yazılmadığı ve sistem tarafından otomatik olarak iptal edildiği **“Kalanı İptal Et Emri”** ve girildiği anda eğer tamamiyle eşleşemiyorsa sistem tarafından otomatik olarak iptal edilen **“Blok Eşleşmezse İptal Et”** emir türleri bulunması düşünülmektedir.

Emirlerin olumlu yönde değiştirilebilmesinin dışında, emir değişikliği, gerçekleşmiş sözleşmeler üzerinde değişiklik ve iptal taleplerinin kabul edilmeyeceği sistemde, işlemler adet ve katları bazında gerçekleşecek ve eşleşme talepte en yüksek, teklifte en düşük komisyon oranlı emirlere öncelik verilerek gerçekleşecek, oranları aynı olan emirlerde ise zaman önceliği geçerli olacaktır.

ÖPSP’de işlem gerçekleştiren taraflara, işlemin karşı tarafındaki Aracı Kuruluş veya Müşteri bilgisi verilmeyecek olup eşleşmede her iki taraf, müşterilerinin farklı olması şartıyla, aynı Aracı Kuruluş olabilecektir. Gerçekleşen işlem bilgileri ise anlık olarak veri yayın şirketlerinin Piyasa ekranlarına yansıtılacak ve bu sayede aracı kuruluşların ödünç pay senedi talep ve teklifleri mümkün olduğunca şeffaf bir ortamda karşılaşmış olacaktır.

Ödünç işlemi gerçekleştiği anda (talep ve teklif emirleri eşleştiğinde) ödünce konu kıymetlerin teklif verenin MKK nezdindeki **ÖPSP alt hesabından** talep edenin **serbest alt hesabına**

aktarılmasıyla takasın gerçekleştirilmesi planlanan ÖPSP’de, vadesi gelen ödünç borçları saptanacak son kapama saatinden önce seans içinde veya arasında kısmen yada tamamen aracı kuruluş ofislerindeki Takasbank ekranlarından kapatılabilecek ve kapama sonrası iade edilen kıymetler ödünç veren müşterilerin MKK nezdindeki **serbest alt hesaplarına** iade edilecektir.

İşlem komisyonlarının, eşleşme anında taraflarca belirlenmiş olan oranlardan hesaplanıp vade tarihinde belli bir saatte ödünç alan aracı kuruluş hesabından tahsil edilerek ödünç veren aracı kuruluş hesabına aktarılması düşünülen ÖPSP’de, vade sonunda ödünce konu kıymetin iade edilmemesi veya işlem komisyonlarının ödenmemesi durumlarında temerrüt uygulanacaktır.

ÖPSP’nin faaliyete geçmesi ile beraber Bankamız “Ödünç Menkul Kıymet Kredisi” (ÖMK) uygulamasına son verilecek olup, ÖPSP’nin Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. (MKK) nin faaliyete geçmesine paralel olarak açılması planlanmaktadır.

Piyasa’nın işleyişi konusunda **15-19 Ağustos** haftasında bankamızda **1 saat teorik ve 1 saat bilgisayarlı uygulamalı** olmak üzere toplam 2 saatlik eğitim verilmesi planlanmıştır. Bu eğitim belirttiğimiz hafta içinde her gün biri öğleden önce biri ise öğleden sonra olmak üzere 2’şer kez tekrarlanacaktır.

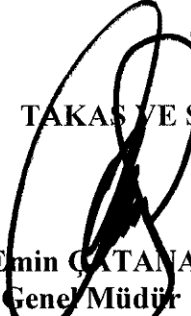
Üyelerimiz belirtilen eğitimlere en fazla 2 temsilci ile katılabilecekler ancak talebin fazla olması durumunda takip eden günlerde yeniden eğitim düzenlenebilecektir.

Belirtilen eğitime katılmasını uygun gördüğünüz personelinizin isimleri ile eğitime katılmasını istediğiniz gün ve saatleri en geç **12 Ağustos Cuma** gününe kadar; **0(212) 315 22 36, 0(212) 315 22 37** veya **0(212) 315 22 38** no.lu telefonlara iletmeniz gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

TAKASBANK
İ.M.K.B.
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

Emin ÇATANA
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Ahmet ÇAKIRSOY
Genel Müdür Yrd.